

VERSLAG VAN DE VASTE COMMISSIE VOOR VERKEER EN WATERSTAAT¹

Vastgesteld 6 juni 2002

Het voorbereidend onderzoek van deze planologische kernbeslissing heeft de vaste commissie aanleiding gegeven tot het stellen van de navolgende vragen en het maken van de navolgende opmerkingen.

De leden van de fractie van **GroenLinks** hadden kennis genomen van de pkb. Deze leden waren echter van oordeel dat de pkb op enkele punten tekort schiet en in de huidige vorm enkele negatieve effecten kent. Ofschoon de discussie in de Tweede Kamer in volle omvang is gevoerd hadden deze leden op een aantal onderdelen nog behoefte tot het stellen van enkele vragen.

In de eerste plaats betreft dit de samenwerking met de gemeente Rotterdam. Uiteraard heeft de minister overleg gevoerd met het nieuwe bestuurscollege van Rotterdam. De leden van de GroenLinks-fractie waren geïnteresseerd in de uitkomsten van het overleg. Zal het college van B&W van Rotterdam het beleid van de vorige college op dit onderhavige terrein ongewijzigd voortzetten?

Het was de leden van de fractie van GroenLinks opgevallen dat de Tweede Kamer de motie over het waddenzeegebied heeft verworpen. De stelling die aan de motie ten grondslag ligt is dat de onderhavige pkb in strijd kan zijn met de pkb Waddenzee.

De pkb Waddenzee, die dit voorjaar door de Tweede Kamer is aangenomen, is bedoeld ter bescherming en behoud van de natuurlijke waarden en kenmerken van de Waddenzee. De pkb kent een belangrijke paragraaf, namelijk die van de externe werking. Paragraaf 5.2 van de pkb Waddenzee zegt: «Plannen, projecten of handelingen buiten het pkb-gebied, die schadelijke effecten kunnen hebben voor de, op grond van de pkb, te beschermen en te behouden waarden en kenmerken van de Waddenzee, dienen aan de hoofddoelstelling van deze pkb getoetst te worden. De wijze van toetsing vindt plaats door toepassing van het afwegingskader zoals aangegeven in hoofdstuk 4. Bij beleidsvorming van de met de Waddenzee in verbinding staande watersystemen, zoals bijvoorbeeld de Noordzee, het IJsselmeer en het Rijnstroomgebied, vormt deze pkb een belangrijk gegeven».

¹ Samenstelling: Baarda (CDA), (voorzitter), Eversdijk (CDA), Van den Berg (SGP), Bierman (OSF), Varekamp (VVD), Ruers (SP), Terlouw (D66), (plv. voorzitter), Wolfson (PvdA), Lemstra (CDA), Bierman-Beukema toe Water (VVD), Castricum (PvdA), De Blécourt-Maas (VVD) en Pormes (GroenLinks).

Het afwegingskader in hoofdstuk 4 stelt, dat tot de natuurlijke waarden en kenmerken behoren: o.a. waterbewegingen en de daarmee gepaard gaande geomorfologische en bodemkundige processen (deze waarde wordt als eerste genoemd).

Toetsing betekent in concreto toetsing aan de Natuurbeschermingswet en de Habitatrichtlijn. Beide schrijven voor, dat een ingreep, ook van buiten het gebied, niet mag plaatsvinden, tenzij er sprake van een dwingend algemeen belang en er geen bevredigend alternatief is. Kortom, voordat besloten kan worden tot de aanleg van de PMR, die «schadelijke effecten kan hebben op de waarden van de Waddenzee», moet eerst getoetst worden of er geen schadelijke effecten zijn. Als die er zijn, dan moet aangetoond worden dat er geen alternatief is (dat is de vraag) en dat er sprake is van een zwaarwegend algemeen belang. Onderzoek tot nu toe heeft niet uit kunnen wijzen of er sprake is van enig effect. Toetsing aan de pkb Waddenzee kan op basis van dit onderzoek niet plaatsvinden. De minister stelt hierover: «De Monitoring moet plaatsvinden; die moet de expertise vergroten. De experts weten al dat daar de eerste vijf jaar nog helemaal niets over te zeggen is (). Met de kennis van nu kan gezegd worden dat er geen aanleiding is op te menen dat daar zaken niet in orde zijn.» (verslag nota overleg 24 691, nr. 46, pagina 39). Dit is opmerkelijk omdat met name vanuit de milieubeweging deze stellige bewering wordt betwijfeld. En ook zij baseren zich op kennis en onderzoek.

De leden van de fractie van GroenLinks waren bijzonder geïnteresseerd in de wijze waarop de monitoring gaat plaatsvinden. Kan de minister hierover duidelijkheid verschaffen? Kan de minister nader motiveren waarom zij het niet nodig acht, dat de pkb Waddenzee wordt uitgevoerd voor zover het de externe werking betreft. Dit betekent toetsing vooraf aan de hoofddoelstelling van de PKB Wadden, voordat besloten wordt tot de aanleg van de tweede Maasvlakte.

Het lid van de **Onafhankelijke Senaatsfractie** (OSF) vroeg of de minister kan aangeven hoe de relatie is gelegd tussen de toename van de harde infrastructuur als deze voorhaven en (groei van) tonnages-afwikkeling. Dit in het licht van het feit dat havens met minder fysieke mogelijkheden tot infra-uitbreiding als Antwerpen en Hamburg een grotere groei vertonen. Kunnen ICT en logistiek niet hetzelfde of een groter effect sorteren door betere benutting van bestaand havengebied? Kan de minister een overzicht geven van de te verwachten nadelige effecten voor natuur en milieu (flora en fauna van water, bodem, kust) van de aanleg van de Tweede Maasvlakte? Kan de stelling dat per saldo sprake is van een verbetering van de leefomgeving nader worden onderbouwd? Welke aspecten worden daarbij tegen elkaar afgewogen? In hoeverre komt de ecologische kwaliteit van de leefomgeving daarbij aan bod? Worden daarbij geen «appels met peren» vergeleken?

De landaanwinning is gesitueerd in een gebied waar de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn van toepassing zijn. Deze richtlijnen schrijven voor dat ingrepen als onderhavige alleen mogen worden doorgevoerd als alternatieven ontbreken. Moet gegeven de huidige onderbenutting van havencapaciteit niet worden gevreesd dat het benodigde EU-advies negatief zal uitvallen?

Vertrouwende, dat deze vragen tijdig zullen worden beantwoord, acht de commissie de openbare beraadslaging over deze pkb voldoende voorbereid.

De voorzitter van de commissie,
Baarda

De griffier van de commissie,
Nieuwenhuizen